

Zbori volivcev bodo odločili

PRED ČASOM SO USTREZNI ORGANI SPROZILI V CELJU VPRAŠANJE KRAJEVNEGA SAMOPRISPEVKA. TEGA SO PREBIVALCI CELJA NA ZBORIH VOLIVCEV ZAVRNILI. S TEM SE JE CELJSKA OBCINA, PODOBNO KOT NEKATERE DRUGE, ZNASLA V TEŽAVNI PRORACUNSKI SITUACIJI. OBCINSKI LJUDSKI ODBOR V CELJU JE ZARADI TEGA O TEM VPRAŠANJU RAZPRAVLJAL SE PRED NOVIM LETOM. ZAKAJ JE BILO TO NUJNO? KO SO ZBRALI POTREBE KOMUNALE, SOLSTVA IN PODOBNO — TOREJ VSEH SLUŽB OBCINE — SO UGOTOVILI, DA OBCINSKI PRORACUN TEH POTREB NE BO ZMOGEL.

Zaradi tega je predsednik občine Franc Rupret znova sprožil predlog, da se prometni davek na industrijsko blago zviša na štiri odstotke. Od tega bo 3-odstoten prometni davek uveljavljen po vsej Sloveniji, en odstotek pa bi se naj stekal v poseben sklad, ki bi ga uporabljali za razvoj trgovine in strokovnega solstva.

Okoli povečanja prometnega davka je bilo na seji občinskega ljudskega odbora precej razprav. Pripomnili pa je treba, da je Zvezna skupščina na zadnjem zasedanju omilila družbene dajatve trgovini in omogočila, da se bodo cene obdržale na istem nivoju, čeprav se bo prometni davek dvignil. Gre namreč zgolj za zbiranje sredstev trgovine v skupni sklad, ki bi se koristil namensko za razvoj trgovine, in sicer tako, da bo meslo v tem pogledu kar najbolj urejeno. V celjski občini bi se v enem letu zbralo okoli 70 milijonov dinarjev teh sredstev. To pomeni, da bi lahko za toliko zmanjšali sredstva, ki bi jih sicer občina morala zagotoviti trgovini v tem letu. Ko so o tem govorili, so bili člani občinskega ljudskega odbora mnenja, da bodo dokončno besedo o tem izrekli zbori volivcev. Taka odločitev občinskega ljudskega odbora je zelo vzpodbudna, saj pomeni, da prepuščajo odločitev za pomemben ukrep vsem prebivalcem.

Vendar je treba povedati še nekaj. Občinski proračun vzdržujejo tako ali tako prebivalci. Če je proračun nezadosten, če so potrebe v mestu večje, potem je edina rešitev, da prebivalci več prispevajo. V tem primeru bi se morda lahko odločili

za drugo inačico, in sicer, da bi delno povečali proračunski prispevek na osebne dohodke. S tem bi pa zadel samo zaposlene ljudi, ne pa vseh prebivalcev. Praktično pa je

Pogled na Slovenske Konjice

Razpravljali so o razširitvi tovarne

DELAVCI RAZPRAVLJAJO O BODOCNOSTI SVOJEGA PODJETJA — TEŽAVE, KI JIH BO TREBA PREMAGATI — TRG ZAHTEVA VEDNO VEČ IN BOLJŠE BLAGO

Usnjarski kombinat »KONUS« v Slov. Konjicah se iz leta v leto bolj razvija, izpopolnjuje, iz stare tovarne postaja sodobno urejeno podjetje. To je ob sedanjem tempu razvoja gospodarstva normalen pojav, vendar terja od članov kolektiva precejšnje napore, uvidenost, nadržanost in postopnost. Prvi večji korak v tej smeri so naredili letos, ko so začeli graditi novo tovarniško poslopje, ki bo stalo na mestu sedanega in ga bodo uporabili za namestitve sodobne sušilnice za kože.

POVEČANJE PROIZVODNJE — POGOJ ZA RAZVOJ PODJETJA

Brez dvoma je prav v tem kolektivu obveljalo osnovno ekonomsko načelo, da je razširjanje podjetja tesno povezano s povečano proizvodnjo. Pa tudi družbeni plani predvidevajo povečanje proizvodnje surovih kož — v tem podjetju do 25 ton na dan, kar je neprimerno več kot zmore tovarna sedaj. Toliko

neizvedljivo, da bi vsak dohodek dodatno obdavčili. Zato vsekakor ni neumestna trditev, da je povečanje prometnega davka bolj pravično. Posebej, če upoštevamo, da ni pogojev za zviševanje cen. Občinski ljudski odbor je namreč pri tem zavzel odločno stališče, da je možno povišati prometni davek le na industrijsko blago in ne za živilske izdelke.

Hkrati so razpravljali tudi o novih stanovanjskih najemninah in pri tem zavzeli stališče, da na območju celjske občine ne kaže ustvarjati stanovanjskih predelov.

Polzelski primer

Kolektiv tovarne nogavic se je tesno povezal tudi s prosvetnim društvom »Svoboda« v Polzeli. To je deloma razumljivo, saj je pretežno del članov Svobode iz tega kolektiva. Vendar je hvalevredna pobuda za tesno sodelovanje kolektiva, ker vemo, da je še mnogo krajev, kjer obstajajo isti pogoji, pa tega sodelovanja ni. Kolektiv pomaga enako tudi drugim organizacijam in sodeluje pri reševanju krajevnih problemov. Te majhne podrobnosti še zdajka ne morejo prikazati pomena sodelovanja, pa vendar pričajo o velikem družbenem in političnem pomenu povezave gospodarske organizacije s krajevnimi čini-telj.

»Samopostrežba« in ljudje

NA VEČER PRED PRAZNIKOM, KO JE BILA TRGOVINA NARTRPANA S POTROŠNIKI VSEH VRST, STA V SVETLOBI ENEGA IZMED IZLOZBENIH OKEN STALI DVE STAREJŠI DAMI TER SE POMEMLJIVO POGOVARJALI O VELIKANSKIH MOZNOSTIH, KI DA JIH SAMOPOSTREŽBA NUDI TISTIM »Z DALJŠIMI PRSTI«. PA JE REKLA PRVA: »GLEJ, KAKO KRADEJO. KAKOR SRAKE. SAJ JIH NIČ NE VIDI.« »JEL,« JE PRIKIMALA DRUGA. »SAJ NI NOBENE KONTROLE. ZEPE SI NAPOLNIS Z DROBNARIJAMI, V CEKER PA NEKAJ ZA KAMUFLAZO.« POTEM STA Z DETEKTIVSKO SPRETNOSTJO SLEDILI GIBANJU MNOŽICE IN POTEM SKORODA V EN GLAS ZDIHNILI: »NAJU ZANIMA, KAKO DOLGO BO SLO TO TAKOLE.«

Nas tudi, zato smo se naslednji dan podali med potrošnike. Trgovina je bila zopet polna in blaginji-čarke so imele polne roke dela. (Kaže, kakor da si sploh ne bodo od-dahnile.) Šef poslovalnice nam je na vprašanje, ali so govorice o mož-nostih kraje utemeljene, odgovoril, da se tu in tam morda najde kak sladkosec v podobni kekega otroka, da pa na sploh ni nobenih razlogov, ki bi govorili v njihov prid — saj

MAJHNA, TODA POMEMBNA PRIDOBITEV V ŽALCU

Trgovsko podjetje »AGROPROMET« iz Celja je odprlo pred kratkim v Zalcu prodajalno sadja in zelenjave.

Doslej je bila preskrba s tem blagor zelo pomanjkljiva. Obstajala je sicer prodajalna s pavšalnim obračunom, toda njeno poslovanje je bilo vseskozi predmet kritike. Potrošniki niso bili zadovoljni niti z izbiro blaga, niti s cenami.

Ko je privatni pavšalist nepričakovano odpovedal, je postalo vprašanje preskrbe s sadjem in zelenjavo še bolj pereče. Občinski odbor je imel sedaj le dve možnosti: ali da ustanovi samostojno podjetje, ali pa, da poveri preskrbo preskrbovalnemu podjetju »AGROPROMET« iz Celja. Odločil se je za drugo. »AGROPROMET« sprva ni kazal velikega zanimanja za ta predlog, ker se je bal rizika, predvsem pa stroškov za nabavo opreme. Kazalo je, da bo — kot v Laškem — treba zapreti trgovino s sadjem, toda celjsko preskrbovalno podjetje je končno uvidelo potrebo in se odločilo, da prevzame poslovanje in je temeljito založilo sicer skromen lokal sredi trga. Seveda pa se je občinski odbor vezal, da bo del »AGROPROMETA« na razpolago ustrezn lokal, ki ga bodo v kratkem zgradili.

Dosedanje izkušnje kažejo, da se je preskrba s sadjem in zelenjavo v Zalcu izboljšala. Zelo-žnost trgovine in izbira blaga je zadovoljiva, cene pa so enake onim v Celju, čeprav so dostavni stroški višji.

Preboidčani upajo, da se bo kolektiv »AGROPROMETA« kmalu odločil tudi za enako prodajalno v Preboldu, posebno če bo rešeno vprašanje opreme za posloval-nico.

smo Slovenci oziroma Celjani navsezadnje pošteni ljudje.

In to je res. Priznati moramo namreč, da je potrošnikom sila neprijetno držati roke v žepih in da marsikdo ne ve, kam bi z njimi — ne toliko zaradi morebitne nevidne kontrole, ki bi dopustila kak sum, kolikor — zaradi neke splošne kontrole. Drug drugega namreč vidijo in v tem je konec koncev nekaj pozitivne psihologije samopostrežbe. Videli smo na primer nekega človeka, ki mu je bilo tako neprijetno in nerodno, da je držal košaro kar z obema rokama in nazadnje ni nič kupil; ali pa mamico s sinkom, ki je svoje roke zaposlil s njenim plaščem in je niti za trenutek ni izpuštil. Takih primerov bi lahko našli še več, vendar pa menimo, da smisel samopostrežbe ni v strahu in bojazni tistih, ki si strežejo sami, da bi jih kdo česa osumil. Ta smisel je globlji, je enostavno in tem, da si sam vzameš to, zaradi česar si prišel in plačaš. Da je v tem vse polno prednosti, ne bi bilo treba poudarjati.

Edina slaba stran te trgovine je oddelek s kruhom. Ta je sicer samo do polovice v vrečkah in je tako druga polovica prepuščena odipavanju. In tu in tam ga seveda kdo otipava. Ne bomo govorili o tem, da to sicer ni higiensko, raje zapisemo, da bi ga morda vendarle vsega oblekli v celofanske vreče ali v kako drugačno prozorno maso.

POMEMBNA PUBLIKACIJA ZA GOSPODARSTVENIKE

Gospodarski koledar 1960 pomeni lepo, zanimivo in koristno publikacijo, ki jo bodo s pridom koristili ekonomisti, politični in javni delavci. V koledarju je 29 sestavkov iz različnih področij gospodarske dejavnosti, vzgoje, pomembnosti gospodarstva na sploh pa tudi o razvoju našega gospodarstva. Med avtorji različnih prispevkov je tudi podpredsednik zvezne ljudske skupščine tov. Franc Leskošek-Luka, ki je napisal sestavek o pomenu znanstvenega, tehničnega in strokovnega tiska.

ZE OB POLLETJU

Celjsko gradbeno podjetje je dokončalo gradbeno dela novega objekta tovarne KONUS. Urediti bo še potrebno instalacije, vmesne stene in opraviti obrtniška dela. Vendar je spričo trenutnega pomanjkanja cements glavna ovira premaganja. Kaže, da bodo nove objekte lahko koristili že ob polletju.

Letos šest sejmov

Gospodarsko razstavišče v Ljubljani bo letos priredilo šest pomembnejših sejmov. Prvi »Sejem mode« bo že od 16. januarja naprej. V maju bodo priredili III. mednarodni lesni sejem. V juniju razstavo motorjev in motornih vozil, v začetku septembra pa tradicionalni »Mednarodni vinski sejem«. Hkrati s tem bo na razstavišču tudi mednarodni sejem »Embalaža 1960«, ki bo brez dvoma pomenil še en korak naprej pri uvajanju novih načinov trgovanja. Kot zadnji bo v oktobru sejem »Sodobna elektronika«.

BESEDA O...

V celjskem okraju smo že glede nagrajevanja po učinku dosegli razmeroma lepe uspehe. To velja enako s političnega kot tudi z ekonomskega stališča. Prvič smo v proizvodnji kot politični moment uveljavili vrednotenje dela in ne delovnega časa, drugič, pa so se kot posledica novega sistema nagrajevanja v zadnjem obdobju lani proizvodni uspehi zelo povečali.

Ko govorimo o teh uspehih — političnih in ekonomskih — moramo vedeti, da so to povprečja. To pomeni, da so nekeje z vzpodbudnejšim načinom nagrajevanja dosegli veliko, drugje pa malo ali nič. To hkrati tudi pomeni, da v podjetjih, kjer se niso znali ali pa niso našli načina, da bi utrdili sistem nagrajevanja beležijo podpovprečne rezultate. S stališča komunalnih gospodarskih načrtov pa okrajnega so ti pojavi zelo škodljivi.

Ko v celjskem okraju analizirajo razvoj sistema nagrajevanja po posameznih podjetjih, ugotovljamo, da zlasti velika in dobro organizirana podjetja temu problemu posvečajo veliko pozornosti. V dobro organiziranih podjetjih vsak ukrep prej dobro premislijo, zato je tudi prav v teh velikih podjetjih sistem nagrajevanja najbolj prodril, saj od njega pričakujejo in že imajo velike koristi.

Nasprotno pa je v manjših podjetjih, predvsem v podjetjih obrtnega značaja. V teh smo v celjskem okraju glede nagrajevanja po učinku naredili najmanj. Največkrat so o uvajanju nagrajevanja po uspehu dela razpravljali le bežno in površno, navadno so ga že pred razpravo odklanjali, češ, da je zanje to nekoristno in neizvedljivo. Pa tudi politične organizacije v teh podjetjih niso doumele osnovnega bistva in so se največkrat omejele na sodbo tehničnega in vodilnega kadra, katerim se odgovornejše delo rado upira. Zato bo brez dvoma ena najpomembnejših nalog na tem področju v tem letu, da tako tudi v manjših gospodarskih organizacijah kjer se spričo težavnih kadrovskih vprašanj srečujejo tudi z velikimi težavami, z vso energijo in možnostmi poizkušamo najti najboljšo rešitev. Brez dvoma pa je gotovo, da bodo najboljše rešitve našli kolektivi sami. S tem bi odpravili precejšnjo vrzel v našem gospodarstvu. Morda bi se nam še višje obrestovalo, kot dosedanjí uspehi.

Torišče akcije za uvajanje vzpodbudnejšega načina nagrajevanja, za vrednotenje delavčevega dela, njegove sposobnosti in storilnosti je res prešlo s političnega področja na uresničevanje. Pomeni, da smo prešli k uresničevanju politične smeri. Vendar pa to ne pomeni in ne sme pomeniti, da je s tem konec političnega dela na tem področju. Saj je gotovo, da prav od pravih jasnih in politično trdnih stališč mnogokrat zavisi tudi uspeh kake akcije na sploh, v podjetju — v kolektivu pa še posebej. Zato je vloga političnih organizacij in njena iniciativa v tej smeri v nadalje toliko bolj pomembna.

povečanje proizvodnje usnja narekujejo predvsem zahteve splošnih prizadevanj za povečanje standarda — potrebno je več obutve in drugih izdelkov iz kože. Istočasno pa tržišče vedno bolj zahteva vse bolj različne vrste usnja.

Razširitev usnjarne, ki jo je zagovarjal delavski svet pa gre vzporedno z načrtom za povečanje proizvodnje umetnega usnja, in sicer do te mere, da bi lahko zadostili potrebam domačega trga. Zato so določili v »KONUSU«, da so težnje za povečanje proizvodnih kapacitet v tem oddelku tudi družbeno bolj upravičene in da bodo kmalu lahko začeli uresničevati načrt. Razen gradnje novih primernih prostorov pa bo seveda za obrat potrebno nabaviti še vrsto novih strojev in opreme.

TUDI POMOŽNI OBRATI SO POMEMBNI

Ko so člani kolektiva »KONUSA« razpravljali o problemih rekonstrukcije in razširitve tovarne, so analizirali še dejavnost pomožnih obratov, ki pa so pri njih zelo pomembni. Tako so sklenili, da bo treba urediti skladišče za kemikalije in

surove kože, saj sta obe neprimer-ni. Poudarili so tudi potrebo, da uredijo slačilnico, sanitarne prostore in podobno. Istočasno pa so sprožili še problem prehrane delavcev. Sodijo, da bo potrebno zgraditi jedilnico, kjer bi delavci med odmorom lahko dobili tople obroke. Govorili so tudi o težavah, ki jih imajo z neprimernim upravnim poslop-jem in pa zaradi utesjenih delavnice in pomožnih prostorov. Te se namreč sedaj stiskajo v neprimernih prostorih vzdolž Dravinje. Zgradili so jih že pred desetletji brez povezave, kar potrjuje, da je njihova funkcionalnost, v kolikor je primerna, samo slučajna. Rešitev tega problema v Konjicah vidijo v prestavitvi struge Dravinje. Tedaj bodo lahko na pridobljenem prostoru postavili novo poslopja. Pa tudi sicer bo ves tovarniški prostor po ureditvi tega načrta primerneje urejen.

Uresničitev tega obsežnega načrta, ki si ga postavlja kolektiv »KONUSA« bo vsekakor terjal daljše obdobje, deloma zaradi obilice postavljenih nalog, deloma pa zaradi finančnih težav, saj bo uresničitev rekonstrukcije tovarne veljala preko milijard dinarjev. V podjetju se namreč dobro zavedajo, da so razen primernih prostorov potrebni tudi novi stroji, nova kotlar-na in nasploh sodobnejša oprema.

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERIJ PRI PODJETJU AVTOOBNOVA V CELJU

razpisuje naslednja delovna mesta: referenta za nabavno službo, skladiščnika.

Pogoj: trgovska izobrazba kovinske stroke in delno verziran v avtomehanični stroki.

Nastop službe takoj.

Komisija za razpis mest direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Laško razpisuje glasom 21. člana Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov mesto

UPRAVNIKA

Gostinsko-turističnega podjetja Rimske Toplice.

Pogoji: Visokokvalificiran gostinski delavec s 5 letno prakso na vodilnem položaju.

Nastop službe je mogoč s 1. 3. 1960.

Pismene, kolkovane prošnje je dostaviti Občinskemu LO Laško najkasneje do 10. II. 1960.

Praščerejci, pozor!

Koteksove odkupne postaje in zbiralnice kmetijskih zadrug prevzemajo svinjske kože.

Ob zakolu prašiča oderite, kožo vam plača Koteksova zbiralnica po 200 din za kilogram.

Po sledovih iržne inšpekcije na Šmarskem

Prijazno in hudomušno se svetijo obli tržnemu inšpektorju Francu Križancu, ki bdi nad koristimi šmarskih potrošnikov. Smeji se vselej, pa čeprav nima lahkega dela. Pravi, da si v službi ne pridobi ravno dosti prijateljev, čeprav jim ne dela huduga. Dosti pa ima opraviti, če hoče pregledati življenje v 351 podjetjih, ki so v občini. Mnogo več razumevanja najde v 138 družbenih podjetjih kot pri 213 privatnih, ki teže razumejo, če jih opozori na pomanjkljivosti v poslovanju. Vsekakor bo letos moral dobiti sodelavca, sicer ne bo kos delu. Kljub temu pa je njegovo prizadevanje bilo upešno; če primerjamo, da je predlanskim bilo 30 prekrškov, lani pa samo 9. To pomeni, da podjetja upoštevajo predpise in se vzgajajo v odnosu do potrošnikov.

Mnogo premalo pa pomagajo tržni inšpekciji sveti potrošnikov, ki so sicer bili ustanovljeni, vendar še niso dovolj zaživel. Morali bi se sestajati s poslovdaji in odpravljati napake.

Jeseni je bilo nespametno, da so nekatere sindikalne organizacije odkupovale vsevprek sadje od privatnikov, ponekod celo po višji ceni, čeprav bi lahko pri zadržah dobile celo sortirano in boljše sadje. V gostinskih podjetjih so ponekod našli na mizah »rizlinge«, »silvanec«, ki sploh sortno vino ni bilo, temveč celo neuzitno. Seveda, so to le redki primeri.

Zanimivo je bilo, kako je inšpektor pri neki zadrugi odkril goljufijo pri odkupu živine. Odkupna cena pitancev nad 55% klavnosti je prosta, a prodajna cena provorstnega mesa je bila določena na 340 din. Zadruga je pri odkupu znižala živo težo samo zato, da je dosegla določeno klavnost in je potem plačala živo težo po 180 din. Nazadnje pa je

prodala govedo mesarju. Rezultat je bil, da so potrošniki jedli tretjerazredno meso za prvorazredno in ga temu primerno tudi plačevali. Seveda, se je po tem odkritju zadruga olajšala zaradi razlike v ceni kar za 250.000 din, medtem ko bo sodišče dalo še zadnje besedo.

Nekaj nerodnosti je tudi pri združnih dognonih, kjer zaradi pomanjkanja živine nekateri mesarji odkupujejo živino po vsaki ceni. Zadruga bi morale živino odkupiti prejšnji dan in jo drugi dan same odprodati mesarjem, tako bi bilo delo bolj enotno in v redu.

Prav prijeto pa se je tržni inšpektor smejal, ko je pripovedoval o svojevrstni kooperaciji, ki je bila odkrita nekje pri Sodni vasi. Kmet je imel pri ljudeh okrog 20 glav živine v nekakšni reji in je kasiral od prirastka 50 odstotkov. Če je krava dala tele, je kasiral polovico; če pa je dal v rejo mlado živino vredno 20.000 din, a je pri rejniku zrasla na vrednost 60.000 din, je pobasal 40.000 din. Ni delal in je vendar kasiral. To je pa zanj mnogo ugodnejša kooperacija, kot pa za zadrugo, ki jo ima s kmeti. Čudno, kaj?

Zanimivo je slediti tržni inšpekciji. Od gostišča do gostišča, od podjetnih kušmarjev do črnih mesarjev. Tržna inšpekcija štiti koristi potrošnika, ki bi pa preko svojih potrošniških svetov lahko mnogo olajšali inšpekcijsko delo in morda kmalu dosegli, da bi inšpekcija bila odveč, ker bi podjetniki in obrtniki zavedno delali samo prav.

Podjetja, gostišča, trgovine: vse obstaja zaradi potrošnikov, zato bi morali potrošniki sami sodelovati v upravljanju in tako štiti sebe in družbene interese. Več doslednosti, več reda in več zavednosti in še lepše bo na Šmarskem. —ki